

KOSZORÚ,
SZÉPLITERATURAI AJÁNDÉK

A'

TUDOMÁNYOS GYŰJTEMÉNYHEZ.

1 8 3 6.

TIZENHATODIK ESZTENDEI FOLYAMAT.

PESTEN,
TRATTNER J. M. ÉS KÁROLYI IST. TULAJDONA.
(URI UTSZA 612.)

1881

1881

1881

1881

1881

A' N É V.

Biharnak sántzain lebegsz régi
 Idők viszonyinak bús emléke
 Név! 's alattad rejtődzik térségi
 Közt elmállott romok' düledéke!
 Ott Ménmarótnak árnya előtt szalad
 Honunk' erősse, ki dül szavával, --
 Itt Tuhutum örök létre halad
 A' Szittya Isten' ditső fiával. —
 Eggy képzí, nagygyá válni már elég,
 Ha önnön gögje arra késztetí,
 A' más' bús, ha terhelt tisztít a' rég'
 Vívni akart rény ki nem viheti;
 Eggyik érted él tsak, a' más' nevet
 Tégedet és azt is, a' ki tsak társ,
 Ki áll a' zúznak, túri a' hevet,
 'S Téged' örökké tesz nekie Márs;
 Eggnél kevesebb vagy a' Semminél,
 Másnál mindennél több — nem Emminél.

A' Sziget' Rabja.

Mosolygva kél a' hajnal 's én
 sírva nézem őt',
 Derülten az alkony elmén
 's itt hágy sinlódót;
 Majd ha ború fedi fénynek'
 Rám derülnek a' remények.

Kotsy György m. k.

Tavaszk kezdete.

Idvezlégý a' holt természet?
 Lelket adó kútfeje
 Tavasz! im a' dél 's enyészet
 Szele a' Kórok helye
 Alól ni hogy hozza elő
 A' jáczintot 's violát,
 Ni a' dolgos földmívelő
 Hogy fut napot éjszakát. —
 Ni a' göröngyök' eressze
 Alól a' kis patsírta
 Kireppen, 's énekel messze,
 Már kis torkát kisírta,
 Ni! hogy ditsér Téged, 's néki
 Nem segít az éneklők?
 Több serege, nem! vidéki
 Pusztán éneklenek ók;
 Nem nyögi még az idegen
 Vidékek' bús panasszát
 A' vad galamb, csak ridegen
 Alussza dél' tavasszát;
 De vonnya már erőd őt is
 'S a' több nem képzelhető
 Énekest, hogy a' mezőt is
 Kedvellye a' magvető.
 Boldog Pásztor és Földmíves!
 Virágid a' tavasznak
 Zefírjei 's a nyár' híves
 Fái közt elnëm asznak.

Kotsy György

Sz. Cs. A' sírhalmán. Sept. 26. 1835.

Domb jobbra , balra domb , setét ölében
 Nem-álmódó nyugvókat altató.
 Mi alvás e' nyugcsarnok' éjelében!
 Bus árnyin amolygnom mi megható! —
 Egy sír van itt , melly drága hamvakat rejt,
 Bucsúzólag süvölt fölötte el
 Az őszi szél , hordván rá hullt levelt,
 'S rajta ingó fűszár felnyögel.
 Szent hamvak , és te jégkarú porágy ,
 Fölöttetek lantom kesergni vágy.

Nyugalmad immár csendes és öröklő,
 Setét üregben készült ágyadon ;
 Mert éltünk óceáni tér ; setétlő
 Vihar , zugó szél , napfény küzd azon.
 Ez óceánod' változó dagálya ,
 Oh ifju férfi , téged hányt vetett ,
 Sajkásra majd vad fergeteg' homálya
 Csapott , vitorlád szélből tépetett ,
 Majd öblös örvény nyitván szörnyü száját ,
 Sajkád gyászos veszélynek szélin állt.

Kellemben és ifjúi büszke fényben
 Ragyogva állál egykor nép felett ,
 Hódolva és szentséges érzeményben
 Emelt reád az tisztelő szemet.
 Föllegtelen menny' napja volt a' lélek
 Kebledben , éjt üző , fagyott 's halált ;
 A' szózatok ha ajkadról kelének ,
 Méz voltak , vagy nyil , melly szívet talált ,
 Illy bel disz , egyesülvén kül vele ,
 Körödben szép csudákat mívele ,

De hol van olly istenszem emberagyban,
 Melly áthatítja a' jövő ködét?
 Olly láb, melly pályáján ha síma fagy van,
 Nem siklik el 's egy lépést el nem vét?
 Haladtál biztosan 's megbotlott lábad
 A' kőbe, melly virágba rejtezett.

'S mint a' hajónép jajsikoltva lázad,
 Midőn, ha gyorsrepülve evezett,
 Habfödte szirtre hajtják a' szelek;
 Ugy téged fölrettenni néztelek.

És láttam én mint dúlta kebledet fel
 Az álmából felébredt öntudat.
 Bár leplezéd, kesergő érzettel
 Szemlélttem én gyilkos szívharczodat.
 Belháborúd emészte forra benned,
 'S dulá napod', dulá halk éjedet;
 El-elvonulál, hasztalan; pihenned
 A' hozzád olly hü gond nem engedett.
 Nem szüntenek kebledben a' csaták,
 'S azt múlt' 's jövőnek gondi szaggaták.

Élted' honnodnak szántad, hogy haragját
 Hülésre bírd sorsodnak. Ejeket
 Munkába főtt fővel virasztgatál at,
 'S társúl vedéd az ó 's új bölcseseket.
 Mint földalatti bányász granitoknak
 Kebledben és, vés, onnan felhozó
 A' fényes érczet: úgy könyvhalmazoknak
 Titkába süllyedél 's nem-távozó
 Ippal és haszonnal fáradal,
 Keresgetvén, mi a' való, mi ál.

'S honistenünk látván a' lángérőnek
 Munkálatát, reményllett és örült;

'S öröm-'s reményi csillagszárnyat vőnek,
 'S fűrtödre ez mint fény sugar' került.
 Bajtárs gyanánt becsültek a' setétnek,
 A' hont nyomónak, lelkes fényei,
 Hogy látkörünkön léssz te is szövetnek,
 Kitől repülnek éjünk' rémei.
 És úgy leendett; adtad már jelét,
 Üzvé'n a' kezdő' kétség-éjelét. —

Ab hasztalan volt a' honnak reménye,
 Bajtársidnak vonzalma hasztalan!
 A' zsarnok úr királynak szörnyü kénye
 Kit célba vett, üldöz minduntalan.
 Az arcztavas' helyébe ősz vonúla
 Hideg 's szüntelen pusztságával,
 Hullong az ifuság' rózsája róla,
 Szemed' villáma lassanként kihál.
 Még egy sohaj' még egy felpillantat,
 'S a' szív megáll, a' hó mell hült marad. —

Hová tűnél oh istenszakra innen,
 Hová te villámszellem óvele? —
 Itt lent; a' sárga gyp' fagyott ölében
 Csak romladék van, férgek étele.
 Hol van lakod, hadd mondanám tenéked:
 Szerette útam' én csak folytatom,
 Mellyt nékem egykoron sugárza képed;
 De ah, bár milly erős szándéklatom,
 Csüggesz gyakorta czé'om' távola;
 'S te nem vagy, nincs léptemnek gyámola.

De nyugszol immár, 's álmod' hajlokába
 Nem hat zavarva semmi földi be;
 Csend ott az úr; nincs gond, se' baj, se' kába
 Szívláng; begyógyúl a' kízzott' sebe. —

Szerelmi láng 's dicsőség' napsugára
 Zavarnak engem 's nyugtom nincs ezért,
 'S e' két isten' nem-szűnő ostromára
 Láng foglal el keblemben minden ért.
 Pedig mi tőlök a' küzdő' dijja?
 Kín, 's a' tudat, hogy el kell húnynia.

Borkúti.

Eldorádó,

vagy a' mesés Ország.

Van egy Ország, Eldorádó,
 Hej! ott lakni volna ám jó.
 De nehéz el-jutni belé,
 Mert vidékén körös-körül
 Egy czukros-kása-hegy terül
 Mintegy három mértföldnyire:
 Azt ugy kell keresztül enni,
 'S ugy ez Országba bémenni.
 Ott a' házak kertelése
 Kolbászokból van készítve,
 A' ház-födél van laskából,
 Ajtó, kapu mézes-bábból.
 Szerte- széllyel a' fűzfákon
 Lóg a' peretz minden ágon.
 'S ha kézbe vészs fa-levelet,
 Mindenik egy sunka-szelet.
 Ott az erdön, bokron, cseren,
 Alma, fige, szőlő terem.
 Bor foly a' vizek árkában,
 Bial-téj áll a' tótsában,

Mellybe, — mihelyt a' szél mozdul, —
 A' fákról puha zsemle hull,
 Kész ebéd minden ehesnek, —
 'S kanállal csak neki esnek,
 Tótkban, vizekben a' halak
 Parthoz jőnek 's megállanak,
 Hogy megfoghadd kedved szerint.
 Tyúk, galamb, sültten röpdez kintt.
 Mezón is sült nyul szaladgál
 És pecsenyéjével kínál.
 Kövér disznók utszán járnak,
 'S szalonnájukkal kínálnak;
 Kés van dugva a' hátokba
 'S úgy hordozzák a' házakba,
 'S melly asszony már tett egy metszést,
 Vissza-dugja megint a' kést.
 Az ember ott nem születik,
 Csak mint gomba, földből bujik;
 'S ha vén lessz, van egy olly ferdő,
 Melly meg-ifjított 's csuda-tevő.
 Itt a' dolgozás tiltatik,
 A' ki sörény elhajtatik.
 Ki goromba, röst és korhely,
 Azé mindég az első hely.
 'S kiben kevés a' böltsesség
 Azé mindég az elsőség.
 Ki jól ivó és jól evő,
 Ott hamar Hertzeggé-levő.
 Ki nap hosszszat alunni tud,
 Az Gróffá lesz, 's kap egy falut.

Vágysz tudni, ez Ország hol van;
 Megmondom azt is: — a' Holdban.

M e s é k,

I. Ibolya és Pistuka.

Kizugta már haragját a' fagyos tél,
 Zuborgva folyt le a' halomtetőkről
 Az olvadt hóköntös, és helyébe
 Reményszin öltözettel újulának. —
 A' gyöngé fűvön, ifju bokrok közt
 Legelteté bárányit Pistuka,
 'S dal közt tavasz virágokat szedett ;
 De melly bokor' tövéhez elvonult,
 A' kék ibolyához, bajjal juthatott.
 „Mért röjtezel te kedves illatoska ?
 Szólt Pistu a' szelíden-kék ibolyához —
 Levélbe kedves arcod mért buvik,
 Mért hosszú szárat nem nyújtasz, hogy annak
 Hegyről hintonéd az illatot ?
 Meglátna méh, 's kelyhedbe vágyakodnék,
 Meglátna lyánka, 's futna meszsziről,
 Veled szerelmes keblét díszítendő.“
 „Hagyj ifju, szólt serényen a' virág —
 Hagyj lennem itt lent, -kedves illatom
 Itt is, -leányka 's döngé méh reám
 Találnak itt is, 's az szép keble' díszét,
 Ez méz' anyagját szokja lelteni bennem“
 Szép vagy te, óh alázatos szerénység! —
 Még is-daczára ennek -hány üres szív,
 Hány agyitalan fő zajg 's fontoskodik!
 Mig elvonúl az érdemdús szerény. —

II. Fanni és a' Rózsa.

A' fűrge Fanni egy hús reggelen
 Rózsái közt vidáman szökdele.
 Rózsái' nyílt pirosló szirmaikhoz,
 'S a' rajtok égő harmathoz hasonló
 Volt Fanni' szép orczája és szeme.
 A' zöld bokortetőről rája bámúlt
 Egy rózsa, és csudálta kellemét,
 Csudálta orczájának gyöngye pirját,
 Melly róla nyíló hajnalként mosolygott. —
 „De hátha szintolly hervatag, miként én? —
 Úgy szánlak. oh mulékony gyöngy alak!“
 Ép' ekkor egy bogár száll Fanni' kedves
 Arczára, felsikolta hirtelen,
 'S a' rémület rávonta sárga színét.
 „Mulékonyabb vagy, oh leányka, mint én —
 Ezt suttagá a' szép Virágkirályné —
 Szerezz magadnak biztosbb kellemet.“

III. Diófa és az ültetvénykék.

Setét csoportban gyüle a' borúlat;
 'S a' nyári hó nap eltakartatott,
 Fel-felriadt erős zugással a' szél,
 És sárga port zavart a' lég közé.
 Busongva csüggendeztek a' növénykék,
 Óhajtvá és rettegve a' nagy essőt.
 Gyöngéd levelkékjét előre szánta
 Mind, a' zugó felhőár' vészitől. —
 Bátor bizalma közben álla ott
 Fölöttük a' Diófa, százados
 Gyökéren, meg-megrázva büszke főjét,

'S hallván az aprók aggodalmait,
 Illyen vigasztalással zúg le rájok:
 „Bátran, kicsinykék! a' harsány igéret
 Aggott fejem' tapasztalása - ritkán
 Szokott nyomos következésű lenni,
 Ki tenni vágy, tesz az nagy láрма nélkül.“

IV. A' hegyi fenyőbokor és völgyi körtvélyfa.

Fent álla egy bokor Lomnicz felett,
 Az ordas bércznek csaknem homlokán;
 Örvendve ott magasztalt helyzetének,
 'S göggel tekintve a' mély völgybe le,
 Gyakorta illy szavakra indula:
 „Mi lakhely ez, — minő szép illy magas rang!
 Mi méltán kelhet büszkeség szívemben!
 Illy nagy fenyűnek lennem milly dicsőség!
 A' széles ég magas fómön pihen;
 Alázattal simúl el lábaimnál
 A' felhő, ott esőzik 's dörgedez;
 Engem köszönt, ha álmából kikel
 Az ifju nap' legszebb arany sugára!
 Ti ott alatt a' bús homályu völgybe
 'S a' záporverte síkra kárhozottak,
 Alacsony fák, óh beh aljas sorsotok!“
 Nem állhatá szó nélkül egykor ezt
 Egy völgyi vén körtvélyfa, mellynek árnya
 'S gyümölcse már sok lankadót ujíta:
 „Óh törpe balgatag! mondotta neki —
 Hát érdem az, miket büszké fecsegsz?
 Utasnak enyhet, éhesnek gyümölcset,
 A'vagy madár' fészkének helyt adál-e?
 Valál-e dísze lomboddal vidéknek?
 Halgass, nem önlábad tart oly magassan!“

V. A' hanygyák' sorsa.

Egy korha vén tölgy álla a' mocsárnál,
'S odvába hanygaboj raká tojásit,
Tövében potrohos pókok tanyáztak,
És ősi frigyként mind ezek fölött
Uralkodék a' fertó' skorpiója.
De sok bajokkal küzd a' hanygaboj;
Mert hogyha a' kelendő nemzedéknek,
Gonddal keresve, étket vonczola,
A' ronda pókok útban leskelődtek,
'S őket kifoszták. Aggodalmasan
Zugott a' hanygaboj, 's panasza ment
A' skorpióhoz. „Jó figyeltetéstek; —
Így szólt a' szörnnyeteg — mi gondotok
Jövőitekre? eztán részen állok,
'S mi jót találtok, én veendem el.“

Bor kúti.

Hajós' Éneke.

Búsan zajog a' hab
Sajkám elején,
'S mély búba merülve
Állok tetején;
'S még búba merülve
Állok tetején,
Érted deli lányka
Könnyt hullatok én!

Míg rózsá szakában
Éltünk' nyara folyt ,
Létünk arany éve
Milly édeni volt !
Nem dulta a' bús gond
Vég 's szép örömink' ,
Egymásba találtuk
Legszebb gyönyörink' !

* * *

Míg szivtam az élet'
Öröm-poharát ,
Rózsás ajakidról :
Éltem' tavaszát ,
Nem dulta az ádáz
Vesz fergetege !
'S évem deli része ,
Vigan tüne le !

* * *

Míg hív ölelésid
Közt szunnyadozék ,
'S hő csókjaid által
Uj lángra gyulék ,
Vigan mosolyogtam
A' vészt a' jövőt !
Vigan lebegém ált
A' drága időt !

* * *

Eltűnt de az édes
Kor' szép szakaszsa ,

'S eltűnt vele éltém?
Legszebb tavaszsa ;
'S hogy tűnve az élet
Legszebb tavaszsa ,
Eltűnt vele kedvem
Legszebb szakaszsa. —

* * *

Gyorsan fut a' sarka ,
'S más honba vezet ;
Esmerve de hiven
Érző szivedet ,
Más honban is érted
Élek halok én !
Földön , vizen , és a'
Zord sir fenekén !

Csengető István.

K é p z e l e t .

Hol van a' hon , távol harcsmorajtól ,
Hol egy csendes élet lengedez ,
Hol szabadon távol minden bajtól ,
Egy más emberi Nem ébredes ? —

* * *

Hol a' század évü büszke tölgyfa ,
Melly sz utast árnyal kínálta ,
Mellynek híves pázsitján nyugodva ,
Lelkem egykor enyhét találta ? —

Hol van a' kis tiszta habu csermely ,
Mellynél az éj csillagtábora ,
A' magánost meglepte gyönyörrel ,
Hogy ha elhunyt a' hold sугara ? —

* * *

Hol van a' hegy , mellyen büszkébb fényel
Tündököl a' reggel hajnala ,
Mellyen , telve lelkem hó reménnyel ,
Istenének híven bókola ? —

* * *

Hol a' barát , kit hó érzellemmel
Még mint ifju e' szívhez köték ,
Mikor telve Isteni örömmel ,
Kéz-kapcsolva véle repdezek ? —

* * *

Hol a' lány , ki ditső kellemében
Nékem nyiló ibolát szakaszt ,
'S elpirulva társai körében ,
Csókjaival fűszerezi azt ? —

* * *

Hol a' lány , ki édes érzelmében
Elmerülve csüggött szívemen ,
'S hó szerelmet érző lánghevében ,
Átkarolva szunnyadt keblemen ? —

* * *

Óh tsak a' képzet honában lakik
A' barátság , béke 's szerelem ;
'S a' mi egyszer tőlünk eliramlik ,
Nem hozzá meg semmi kérelem.

Csengető István.

Á l o m k a l a n d.

Egy felhőtlen nyári Napnak
 Általhatva Lángjától,
 'S szaporán megfutott Útnak
 Ellankadva Súlyjától,
 Aléltan hajlék Párnámhoz
 Hogy szívjak léti Erőt,
 Éjvizet helyezék Ágyamhoz,
 'S használám a' Csendidőt.

Tüstént Morphëus' Ölébe
 Villanék érzéktelen,
 'S képzeti Világ' Körébe
 Felsőhajték ekképen:

Virtus, Te drágalátos Név,
 Kiversz mindent Fejemből,
 Mi földi Nagy, 's egy szent Tűzhév
 Gyúl utánnad Szivemből!

Akár hol légy felkereslek
 Akár mi Fáradsággal,
 Mindennek elébe tézlek,
 Mert Társ vagy a' Nagysággal.

Igy én — 's a' nemes Elszántság
 Vezérelve indulok

Útnak, melly jó Oldalra vág,
 'S Indúltomban újjulok.

Noha magas, és töretlen,
 Noha Tövissel rakott,
 De a' Rózsa is, szedetlen
 Melly, Tövis közt nyiladott.

A' Küszködést Örömrzés
 Fizeti minden Nyomon,
 A' Hanyatlást Érdemszerzés
 Inti előbb' vidoron.

Mennyei szárnyal a' Remény
 Verejtékceppel száraszt,
 'S Enyhültömre még a' kemény
 Szirtből is Vizet áraszt.

Az Álhatatosság Kézen
 Tart; hol a' sikamló, fel
 'S a' leg aczélosabb Jégen
 Sem hagy csuszamodnom el.

Azért Unatkozás nélkül
 Mindaddiglan haladok,
 Míg boldog egy minden Részrűl
 Kies 'Térre akadok.

Már a' Tetőn hol a' bibor
 Zöldet Flóra himezi,
 Míg Fürtökkel a' szelid Bor
 Istensége kényezi

Az ezüstszinű Hab futja
 Egymást üzve keresztül,
 Ittott kristály Kőt mos Útja;
 Semmi Parton nem restül.

Pomona örvendez' benne
 Gazdag Kellemeinek,
 Mintha ez Tüköre lenne,
 Tetszik önn' Szemeinek.

A' Remek' Csudállására
 Környest hajlongó Czedrus,
 'S Ágon Éneklők' szavára
 Felelget a' Zefirus.

Béke lebeg kék Palástban
 Naphordozva felette,
 Teljes lévén melly Áldásban
 A' Koronát feltette.

Alá mézzel harmatozik
 Ha a' Rozsajakú
 Aurorával találkozik
 A' mennyei Alakú.

Szintúgy midőn Hekatével,
 Nyájas Ő hozzá Ez is.
 Ó de ilyen Királynéval
 Kit szentelsz össze Themis!

Édes Elragadtatásban
 Fellegeze még Szivem,
 Hallám a' melly Pillantatban
 E' Szavakat: Jer Hivem!

'S mintegy Szárnyon emelkedve
 Ahol nem is képzelém,
 Útam Célját elérhetve
 Magamat ottan lelém.

Egy csupa drága kövekből
 Alkotott Templom előtt,
 Melly csak Isteni kezekből
 Veheté a' Diszt 's Erőt

Arany Lépcsők emelkedtek
 A' záratlan Ajtóig,
 Tömjényfüstök szellengettek
 Ezen ki a' Villóig.

A' Tisztelet' Reszketege
 Bár ingatta Lábamat,
 'S a' Félelemnek Hidege
 Bántá minden Inamat,

Az Egekhez fohászkodtam ,
Midőn Hozzá , ki meghítt ,

Felhágdosni bátorkodtam
Mondván : Sorsod közelít !

'S oda juték , hol az Érzés
Testházát lefelejtí ,

'S magát a' Boldogságizlés'
Tengerébe süllyeszti.

Az Érdem' Felszenteltei
Áldozatban forogtak ,

'S mindnyájoknak el Sziveik
Buzgóságtól fogódtak.

Az alabastrom Oltárnál
Mellyen a' Virtus üle ,

Köntöst fehérebbet Hónál
És Koszorút visele.]

Nekik is eztet adandó

Zöld Borostyán' 's Mirtusbúl

A' mindenkor Imálandó ,

Ha innen nem , Síron túl.

Üdvösség zárja Ölébe ,

Kiket ekkép' eljegyez ,

'S Elizeum' Kiessébe

Velek jutni epedez'.

Én e' ditsó Jelenettül

Bebevődve elfagytam ,

'S mint kire Halál Terhe dül ,

Zsámolyánál lerogytam.

De az Érdem nyomon segéltt

Töltve Számat Nektárral ,

Mellytül midőn Lelkem feléltt ,

Igy szóltt nyájas Arczával :

Halandó! kinek egyedül
 Engedtetik Életben
 Őt látni az Istenekből,
 Itt ki van Tiszteletben.

Ne félj hisz' Ő kit kerestél
 Égő kívánczossággal
 Virtus, kiért Őlbe estél
 Búbaj 's Fáradozással,

Nem vágy' elvetni magátúl
 Senkit, ha rá Érdemes,
 Ez a' Malasztok' Urátúl
 Fogantatott Kellemes.

Testvér a' Boldogság Vele,
 Melly Hozzá mindenkit von
 Gyönyörű lévén Személye,
 És szivhódító nagyon.

A' Bölcsesség nemzé Őket,
 És hőemlőn szoptata,
 'S míg szóttalan Csecsemőket
 Mosolygáshoz szoktata.

Gyakran a' Rozsabokorba
 Enyelgőleg emelte,
 Hol az Öröm' 's' Bút Csoportba'
 Rájok várólag leltte.

Sasfiakként Égre kelve
 Majd a' Napig vezeté,
 Majd a' Jégabrincsot szelve
 Csaknem Chaosra veté

Hogy megerősödhesse nek.
 'S mindenütt Győzedelem
 Lön Társa Megtéréseknek,
 'S rá illó Béredelem.

Mert a' Nagyság Jupiternek

Felesmérvén Kedvesit,

Súgárrival Lucifernek

Szegé mind kettő' Fejít.

Be, 's Egymáshoz forasztotta

Csodatevő Erővel,

'S e' Templomba szállította

Jegyzvén a' Béknek el.

Itt várja el Hódolását

A' Földnek mellyről jövéi,

'S mellybe áttenni Lakását

Mindúntalan készülgél.

'S'ama nélkül is átteszti

Tudom, ha meghivatik.

Pedig mennyi Hasznát veszi

A' Hely, mellyben Ő lakik!

Ő, a' Béke, és Boldogság

Már elválhatatlanok.

Általok vigad Mennyország,

És a' Halhatatlanok.

Tégedet tart érdemesnek

A' Föld követségére.

Tégedet elég nemesnek

Lépni Szövetségére

Az Egyetlen! Bátran szemléld,

Mert Nála kedvet lelél.

Az illendő szót ne kiméld,

Meg mondám már kinek vél.

Ekkor én is Szívet vévén

Tekintek a' Dicsértre.

Ah de nyomon szívet vesztvén

Ájúldozok Érette.

Amint vala Arczulattal
 Éppen fordúlva felém,
 Hebénél ezer Vonattal
 Felségesebbnek) lelélem.

Ki a' Görög Pántheonban
 Csészét töltve hunyorog,
 'S Lábainál még a' tompa
 Érzelem is Tsugorog.

Szépségéhez némelly Részbe'
 Szűz az közelíthete,
 Kit egy Angyallal szemközbe
 Tett Ráfael Ecsete.

Méltósága Kedvessége
 Tisztelettel Szerelmet
 Gerjesztenek. Erőssége
 Tapodja a' Félelmet.

Júno, Pallas hátráljanak
 Cithaerea mellette.

Az Almán ne koczódjanak;
 Tőlök el Ő perlette.

Édesebb a' Lehellete
 Hiblai Méz, 's Nektárnál,
 Derülttebb a' Tekintete
 A' Hajnal' Pirossánál.

Szép Istenség! Végre szorúltt
 Mellyem ezekre fakad:
 Ha méltatod a' nyomorúltt
 Földre alázni Magad',
 Azért jöttem, hogy közölvén
 Ott mi igen váratol,
 Lekérjelek Jobbágyszerén,
 Ott is uralkodhatol.

Már az Ég Általad ékes,
 És az Elizeum népes,
 Szálj hozzánk is készen vár
 Imádókkal az Óltár!

* * *

Rubint Száját Válaszlásra
 Nyitván meg így kezdi Ő:
 Im' Olympus! Elválásra
 Kisz tett Tőled az Idő.
 Hogy a' Föld is megismerjen,
 'S mosolygjon rá a' Mirtus,
 Ha bár elég későn térjen
 Is Világhoz a' Virtus.
 Majd illetőleg Engemet,
 Szól hozzám, ha szép vagyok
 Szemeidnek, kegyelmimet
 Tekintve: drágák 's nagyok.
 Hol Én vagyok a' Boldogság,
 És Béke vannak jelen,
 'S Aggodalom, Nyugtalanság
 Nem mulatnak a' Helyen.
 Hol Én vagyok nem retteget
 Jupiternek Mennyköve,
 'S senkit kétségbe nem ejthet
 Eumenidák' Dühheve.
 Hol Én vagyok Pandorának
 Szelenczéje nem átkos,
 'S a' véghezjáró Órának
 Petyegése nem gyászos.

Mert Én vagyok, kit hijjában
 Ostromol Sors, és Halál,
 Minthogy a' Bűn Rabszíjjába
 Keverődzve nem talál.

Eróm a' vas Bilincseket
 Borszemnyire dörzsöli.
 Mosolyom a' Szivférgeket
 Édessével elöli.

Én teszem a' Sírt csendessé,
 Mikor abba szállni kell,
 És Lethe' Körtjét izessé
 Földről költözőknek el.

A' Boldogok' Örökségét,
 Mint tetszik, úgy rendelem.
 A' Halandok' Reménységét
 Meg egyedül szentelem.

Sőt ki a' nagy Isteneknek
 Én mutatván Székeket,
 Az Alság' 's Felsőségeknek
 Én tartom fel Rendeket.

Illy Valóság határozá
 El te Követésedet,
 Bízhatz akarmikor hozzá,
 Hogy felviszi Nevedet.

De szégyenszem', és vaktában
 Azt véghez nem vihetem,
 Jár hol a' Jótét hijjában,
 Húz onnan Becsületem.

Mert távúl bár Hiúságtól
 Tetszés föbbik Ingerem,
 Mint félek az Útálságtól,
 Nem is vélnéd Emberem!

A' Hivség' és Szeretetnek,
Kedvellem Töménjeit,
A' költsönös Becsületnek
Követem Törvényeit.

Nekem elég átbájlódván
Tempévé a' Földkopár,
Ha magába egy bár sovány
Kéztül éklő Templom zár.

Honnan jó ez Előérzés,
Melly tanácslya maradnom,
Mellynek szavát Boldogság és
Bék javalyja fogadnom.

Tán valami Kisértetkép
Az Emberi Társaság,
Mellyhez nem szegődik az ép
Elme, 's józan Okosság.

Még Ideje mit jobb tennem,
És a' Rám nem érdemes
Földtül örök Bútsút vennem
Láttatlanban. — Most kövess!

Hogy leszálván Oltárarúl.
Menéshez kezd, követem,
Sorsán álmodva Javarúl.
Kicsiny Hitét nevetem.

Csak közel a' szent Küszöbhez
Látszó kies Dombra visz'
Hasonló ez ama Köghöz
Mellyben Idomteljet hisz'.

Meg állapotdván Kezemhez
Egy Nézőcsőt szolgáltat,
Messzehallásra Fülemhez
Segéllő Ujjakkal hat

Mondván: halj, láss olly élesen,
A' mint csak kívánhatod,
Míg a' Föld' színét teljesen
Keresztül czirkálgatod.

Nehogy színlett kifogással
Tarts Engem változónak,
Vagy hazug Abrándozással
Attúl vonakodónak.

Holott önn' magadra hagyom,
 Azt mi Hozzá'm tartozik,
 Noha másban bizó nagyon
 Sokszor is csalatkozik.
 Ha jót ígérhetz: követlek,
 Ellenkező Esetben
 Arczám elől el nem vetlek,
 Lakjál eme Kjesben.
 Embertársim' Szerencséje
 Érdekelvén Engemet,
 Hálaadások' Töményje
 Csiklandozván Lelkemet,
 Fegyveres szem' 's vásott Füllel
 Fogok a' nagy Dologhoz,
 Nem ragadtt Galilaei fel
 Úgy a' Csillagzatokhoz.
 Mint Tárgyaimhoz ragadtam
 Én Vizsgálódásomnak,
 De Kesernyjére akadtam
 Szép Álmodozásomnak.
 Hibetlen affélét ama
 Világfutó hogy látott,
 Kit egy ördögnöszte Banya
 Bölcsőjében elváltott.
 Zsibvásárlok' szerén pezsgo
 A' sok Nép egy kis Téren,
 Melly alatta szinte nyöge,
 Nem tartván ennyit régen.
 Mi lessz' ebbül? A' Kigyóknak
 Süvöltésit hallani
 Hogy lehetett, a' Rosszaknak
 Kellett innen villanni.
 Érthetőlegé hangoza:
 Majd Győzedelem, és Jó,
 Én mondám: itt virágzik a'
 Spanyol Inquisitió!
 Szem Fül lettem, midőn kilép
 A' Zajkörbül egy Szűzecs,
 Thisbe (vélem) kit a' Bú tép,
 Mint hervadoz', 's mennyi Kec!

Arczájának Liliomán
 Halálsárga vesz' Helyet,
 'S Öröme' Paradicsomán
 Teszi ki a' Sírjelet.

De hah! Te vagy ó Szeretet
 Isteni kényre nevelt,
 Kit a' gaz Nép számkivetett,
 Vagy is inkább szólj: mi'leltt?

Igy' én 's imígy Ő viszolyja;
 Eltaláltad ki vagyok.
 Földnek a' Pokol lett Komja,
 Mellyet látsz, hogy elhagyok.

Először kivetkeztetve,
 Szégyenlem is mondani,
 Azután számüzettetve,
 Kivánsz többet hallani?

Szüntelen a' Hideg gyötörtt
 Engem' ezeken felül,
 Most Izetlenség' most Csömört
 Nyerhetvén Eledelül.

Megyek a' Büntisztítóba
 Szennyimből kiferedni,
 'S innen bár a' Styxi Tóba
 Ember elől rejtezni.

És a' Hit? Ez is ebrúdon
 Magamként általesett,
 'S meg foghatod minden módon
 Hogy Becse így elveszett.

Minden Testvérném jönnek,
 (Egy kárhozat' részesi)
 Mint ollyak, kik többé Földnek
 Már nem Szerelmesei.)

A' Buzgalom Szélütéssel
 Nyomorodva fejrázó.
 Religió Fényüzéssel
 Maga magát Csigázó.

Inaszakadtt az Erősség,
 És magával tehetlen.
 Hibbant nyelvű a' Bölcsesség,
 'S minden Szava értetlen.

Nyilalattal a' Barátság
 Aranyerét sziszegi.
 Torokgyékkal az Igasság
 Rekedtt. Fülét piszegi.
 Fuldog a' Mértékletesség
 Bántván Kórsága igen.
 A' Felező kötelesség
 Görcsben szenved Völgy', 's Hegyen.
 A' félénk Szemérem holdos
 'S nintsen békes Éjjele.
 Maga a' Tisztaság zsoldos
 'S Fekélyekkel van tele.
 A' Hűség Bogározásnak
 Dühödtt, 's tudja merre jár?
 Talán mint jobb Lakozásnak
 Követje már ott fenvár.
 Úgy van. — Jaj Föld élj magadnak!
 Hát a' Remény szép Felek?
 Közte bújt meg a' gaz Hadnak,
 Ha maradhatna velek.
 Hogy kebelem mit érezett,
 Nem könnyű lefesteni,
 De mi nyomon következett
 Szeretném felejtteni.
 Avernus' Fejedelmének
 Aludvara megjelentt,
 'S mind ez', mind Ó kegyelmének
 A' Zsinat elébe mentt.
 Elférjesíteni jött Ó
 Onokaleányait,
 Ha egyeztetni lehető
 A' Föld' 's Pokol' Honjait.
 Szirének' igéző képe
 Látszaték mindnyájokon,
 'S a' Gyönyörűségnek Lépe
 Gyöngyként fémlé Bajokon.
 A' leghódítóbb Izléssel
 Készítették Ruhájok,
 'S drága Kövesztegetéssel
 Fűzötték Pártájok.

Tántzra termett kis Lábakkal
Csillagokig szöktének,
És Hónál Kéztisztábbakkal
Jegykoszorút köttenek.

Hahogy én is földi szemmel
Élek vala, de ihol
Az Igasság, Kendőzettel
Takartt mellyet a' Pokol.

A' legidősbb Boszorkányné
Angyaliság mellettek,
Méreg pedig Ækidnáé,
A' mit ők lehellettek.

Ringyrongybúl áll öltözetek
Nem tudnód mi Nemzeté.

Kigyóboj Főkészületek
Mind Medúza Nénjeké.

On Lábaik a' sziklán bár
Alá mélyen sülyednek,
Körmös Kezeik a' Tatar
Ostorral Húst csipkednek.

Öreg Attyok mint nagy Mester
Tudván eladni Övét,
Elsőutólsónak (igy nyer)
Elváltoztatja Nevét.

'S ki állitván a' Vásárra,
Te úgymond Hitetlenség!
Világosodás légy mára,
Kérőd leszen majd elég.

Te Irigység! légy a' nemes
Vetélkedés, így tudom,
Hogy Pecsényéd Porba nem vesz
'S nem maradhatsz hajadon.

Te Fösvénység! értődj okos
Takarékosság alatt.
Meggérend sok nagy Birtokos
Ki Szemébe lész' akadt.

Te Kevélység! a' miveltebb
Nevelés' Hangját kövesd,
'S ehhez szokván a' fenkölttebb
Lelkek Részit meg ne vesd.

Te Bujaság! légy a' szabad
 Természetnek Ösztöne.
 Így nemcsak egy Férjed akad,
 'S te leszel fő Öröme.

Te Torkosság! Jóvalélés
 Maradj, habár okádol,
 Reménylem, így a' Becsméllés
 Hogy sikeretlen' vádol.

Te Harag! Epetisztító-
 Ként árútsad magadat.
 Ott is elkelsz, maga Plútó
 Hol feni Agyaradat.

Jórestellés! ez Életnek
 Könyűségít ajánljad.
 Így meg tégedet sem vetnek
 'S kerülhet Mátkatalod.

Hazugság! Kár volna neked
 Elmésségnek nem lenni.
 Hol a' szerencse büszkélked'
 Te is Részt fogsz ott venni.

Húzásvonás Ügyetlenség!
 Per Szerdéki legyetek.
 Finesszel, Stylus, Zsebszentség
 Kezet fognak veletek.

Csalárdság! lessz' Elmefutás,
 Hogy ne lenne Becslete?
 Hűség a' fondor Árulás,
 Kinek meg nem tetszhet é?

A' Dolognak mi Vége lett?
 Könnyen eltalálhatod.
 Együlegyig Fejkötőt tett,
 'S ma is hordja, láthatod.

A' Násznép így kiáltozván,
 Éljen az Al 's Felvilág!
 Éljen Jótévőnk a' Sátán,
 'S e' gyönyörű sok Virág!

Vala egy a' többi között
 Észre nem vétetve még,
 Finom izléssel öltözött,
 A' neve: Kétszinűség.

Kít midón a' Bún Édenben
 Gonosz szándékkal osontt :
 A' halállal egyetemben
 Önnön Attyátúl fogontt.
 Mihelyest Ó közre lépe,
 Annyi Kedventzre találtt,
 Hogy sok Menyecs Hajat tépe,
 Mert sok új Férfj hozzá állt.
 Noha Kezét teljeséggel
 Nem ajánlná senkinek,
 Kész lévén ki Tehetséggel
 Szolgálni mindenkinek. —
 Apjok Geselsafts Freilának
 Közösleg' behelyhezé.
 Új Ivadék' Dajkájának
 (Már tetzitét) nevezé.
 Hogy ilyenkép' szükségtelen
 A' Remény, kiveheti,
 'S magát e' sok, e' képtelen
 Bohókon elneveti.
 De megadta Díjját szegény
 Vigyázatlanságának,
 Mert mind Honnas, mind Jövevény
 Üstökébe kapának.
 Én féltőleg hogy tisztakék
 Szemeit kikörmölik
 Eme' neki dühödtt pribék
 Szivűk, ha meg nem ölik.
 A' helyszinre sürgettette
 Őt védendő lábalkok
 'S a' hogy lehet úgy ügetve
 Bosszuállást forralok.
 Hol kelle lobbalk kitörvén
 Magát tüzes haragom,
 Szidalmak elmenydörögtén
 Nézőcsómet úgy dobom
 A' Padlatra, hogy egészen
 Porrá törék, 's mi volt lészen,
 Ki szolgálván mint Taraczk
 Az Éjji vizes Palaczk.

Z. K.
 Az E. Megyébül.

E L E T.

Van állati, vanszellemi élet,
Mindenikét mozgékonyság jeleli;
Feltűnve kezdetben csupán állati
Létünk, utóbb lesz élünk szellemi. —
Szép az egészséggel párujt élet,
Jó a' szabályokat tudni e' végett;
Dicsőn de csak akkor végzed életed,
Ha a' tiz parancsot hőn követed. —
Szigorúnak vélje bár az erényt
A' fellengős elméncz 's élte únt ábránd,
Vissza riad majdan mint mint béna utóbb
'S mint erény tisztelő csendbe vonúl. —

T U D O M Á N Y.

Előbb hogy tanúltam csak játék vala
Tanulmányom, 's azt hívém hajnala itt
Van bölcsességemnek, kevés hija
Csak már, hogy T u d ó s váljon belőlem. —
De a' Tudományokhoz közelítve
Látám a' tengert, 's a' szégyen pirjától
Meglépetten, süvegem emelém,
'S azóta érzem, hogy T u d t o m s e m m i. —

Tanúlnom kell újra, mert a' Tudomány
Elmét élesít, és csupán Tudomány
Nyújt helyes ítélő tehetséget
Embernek, átkos önzést is ez tilt. —

P É N Z.

Szorgalmasan egyre másra
Mint siet gyűjteni rakásra!
Viaszt mézet a' jó méh,
Télben hogy ne legyen éh; —

Úgy intézkedgy az időben
Ember te is, jövődőben
Szorúltságban hogy ne légy,
Munkás méhről példát végy. —

Hogyha jutott örökséged,
Az ne okozza negéded;
Mert a' ki nem bajlódik,
Vagyona el kallódik. —

Azért sűrögyj mindenképen,
Gyarapítsd vagyonod szépen;
Csak hogy nagy számú kincsed
Hasznos czélokra hincsed. —

Pénzre vagyonra szert tenned
Szükség, hogy légyen mit enned;
Ha pénzed van, nem félhetsz,
Ha nincs, úgy nem is élhetsz —

Pénz kell hogy meg becsúljenek,
Pénz arra hogy szeressenek,
Biztosítsd azért magad,
Gyűjts míg zsacs kód nem dagad. —

E L M E É S É S Z.

Hogy ész elménél több lehet,
Az a' fejembe nem mehet;
Eszes állat! hallám noha,
Elmés kutyát de nem soha. —

Okosságunk, ész 's értelmünk
Csak középszerü érdemünk,
Nem így az ítélő elme
A' nagy biró ő kegyelme. —

Ingenium avagy genie
 Aztat csak egynek kell venni,
 A' kinek van nagy genieje,
 Annak vagyon nagy elméje. —

Az ész kicsinben kezdődik,
 De elme nagyban fejlődik;
 'S abban is olly ritka eset
 Mint szükségben nagy kereset. —

Azonban legyen tisztelet
 Észnek a' mondattak mellett;
 Úgy is ha itt tömjénezek,
 Akkor többeknek kedvezek. —

Csak hogy nyilttan kell vallanom,
 Nagyobb öröm azt hallanom,
 Hogyha nagy elmét hirlenek
 Mintha ésszel dicsekszenek. —

PETI BORNYSZ ESETE.

Magas hegynek lábainál
 Vala szemnek kies táj,
 Mellyen bornyásztól őrzötte
 Legelészet egy kis nyáj;

Elégedve ön magával
 'S mindennel az ég alatt.
 E' napjáu a' nagy veszélynek
 Botjával hóna alatt

Vigan járkál körülötte
 Órzője a' jó Peti. —
 Utóbb hogy le heveredjen,
 Magát a' gyepre veti

'S elő vevén bór dudáját
Dúdolog nagy kedvében,
Bőgicsél a' bornyú sereg
'S fűrgén szökell hevében ;

Szinte vélnéd vetekedni
Pásztorának csordáját.
Fáradatlan mindenike
Míg nem bakdácsolóját

Végzé a' bornyúk csapatja,
Peti későbbed tevé
Le dudáját, 's iszákjából
Hideg falatját evé.

El oszlottak a' búczikák,
De majd a' patak felé
Mindnyájan együtt tartának
'S csak hamar mentek belé.

Peti egy közel forráshoz
Ballagott és le hasalt,
Mellyből szajával szörpölé
A' mennyei hús italt.

Innen tova alig haladt
Tizszer tiz lépésnyire,
Hogy meg dördült feje fölött
'S nagy homály lón messzire.

Torlik roppant tömegekben
A' setét felleg árja ;
Peti az ég fölé tekint
'S már gyanítja mi várja.

Azért tüstént körül járá
'S hajtá a' bornyú nyáját ;
De az ég már el komorúlt,
'S zápor önti a' tájat.

Sietve űzi barmait,
 Ám messzi még mennie.
 Látván mint dagad a' patak
 Búsúl mit kell tennie.

Most egyszerre, Isten neki,
 Át kell verni, gondolá,
 űzi pattogva, hasztalan;
 Mert az árviz gátolá.

Tódúl a' nép a' faluból,
 Sietve mint csak mehet;
 De csak nézni, mert özönnel
 Megmérkőzni nem lehet.

Örül a' nép tömeg még is,
 Nagyobbára hogy ki ment
 A' kis csorda, és belőle
 Csak két bornyú maradt bent.

Szegény Peti de el búsúl,
 Egy Klárié, egy övé.
 Egy gondolat, vizre pattan,
 Kötelességnek hívé

Szabadítani élet fogytig
 'S imé egyet ki fogott.
 Újra bé ment, pedig fázott,
 Szinte foga vaczogott',

Nem gondolva a' nagy habok
 Veszélyes rohantával,
 Viznek dűlve usz sietvébb
 Ha ki hozná magával

A' tinót, melly övé vala
 'S már közeleg hozzája,
 Mikor egy habhullám mohón
 Kapva sodrá alája.

Peti kinzó keservében
 Most csak halált keresett
 'S el tökéelve oda tartott
 Hova tinója esett.

Váratlanúl itt fel bukkan
 'S nyomban ragadva Peti
 A' kis barmát átkarolva
 A' szárazra vezeti.

Most tipegett Öreg Anynya
 Sirva elő Petinek,
 Kedves Klárijája is könnyez
 'S alig hisz szemeinek,

Hogy még újra élve látja
 Ez kedvessét, az fiját;
 Leverő vész után túlzott
 Öröm lepte mindnyáját.

Háláját rebegvén nyelvök
 A' Mindenség Urának,
 'S mig azon est lön tanúja
 Egy izes lakomának. —

Jánosfy.

E S T V E:

Útjann a' Nap véget vetett; —
 Az éjj' csendes Királya
 Az eltikkadtt Természetet
 Gyász fátyolba pólálja. —

Ti, kik ma is végeztétek
 Sorsotoknak tiszteit,
 Hív szenvedők! most vegyétek
 Az álom' jótéiteit.

Menjetek a' kalyibába
 Kedveseitek' karjába ;
 Száz öröm vár ott rátok —
 Csak érezni tudjátok.

EGY ALVÓ KISDED FELETT.

Alszol, kis Bajtárs! te hív barátomnak
 Cseppentett szíve, és szeme? —
 Alszik mint a' rózsabimbó, mellyet lenyomnak
 A' harmatok, 's díszlik minden kelleme.

Ni! melly édesen mosolyog álmában! —
 Ah! a' csecsemő földre le-
 Jött szent ártatlanság szunnyadt ilyen formában,
 Míg jádzott az első kis Zefír vele.

Aludj kis új Polgár! szedd-le bimbójit
 A' veled lett boldogságnak ;
 Szedd-le, rakd-el kisedet kebledbe kis csomójit,
 Míg a' szív' férgei alá nem rágnak.

Még csak ki sem nyilhat itt boldogságunk,
 Hát gyümölcstöt hogy nevelne?
 Úgy van, gyász homályba merül szép napvilágunk,
 Minekelőtte ragyogva felkelne. —

Nyúgodj kis ártatlan, még te boldog vagy!
 'S míg a' sok baj itt nem lepp, ezt
 Használd; mert ki tudja, idővel mi dolog, vagy
 Szívödnek mi lázzadtt érzése epeszt?

Tán az élet' földi mennyét keresvén
 Az ifjú szív láng-évében,
 Elvéted a' czélt, elhagy szíved öröme, 's vén-
 Korod búval öl élted' estvéjében?

Vagy tán egy szebb egy jobb ramény sűgára
 Nyújt néked biztató kezet;
 'S midőn sietsz boldogságod' megfogására,
 Pyramusként egy sírhoz halni vezet?

Vagy egy olyan szív tesz rabbá, ki fogva
 Van már maga; 's míg e' pokol-
 Kinnal gyötrő érzést bús szívedben zokogva
 Fojtogatod: virág élted haldokol? —

Rengj édesen kis böltsője! mert hátha
 Cseppjei e' kevés vérnek
 Most érlelik egy buzgó Hős' indulatját: ha
 A' Haza, 's a' Vallás oltalmat kérnek?

Hátha a' síró Virtust megkérlelő
 Lélek és szív e' pólyában
 Most egyesülnek, hogy idővel bátrann elő-
 Álhassanak jöltenni a' Hazában? —

Rengj édesen kis böltsője! ha benne
 Ilyen Erköltsők csíráznak, —
 Rengj édesen; mert a' ki ily jöltévő lenne,
 Ritkát látunk lefolytával egy Száznak! —

Haj! de hátha egészen ellenkező
 Gondok, 's indulatok nőnek.
 A' jó, 's rossz felől még most keveset érező
 Fejében, 's szívében e' csecsemőnek?

Hátha az ég, föld, 's világ' alkotmányja
 Őtet a' bölts Teremtőre
 Nem vihetik-fel, — sőt esmerni sem kívánja,
 'S gyűlölve néz a' Vallás-tisztelőre?

Hátha az elnyomatott ártatlannak
 Még nehezül keresztfája
 Általa, — 's a' kik kenyérért térdre omlanak
 Előtte, azokat kővel hajgálja?

Tán olyan szív dobog e' kis kebelbe',
 Kit majd a' nagyravágyásnak
 Szesze bújtogat, és ön sorsával nem tel'-be,
 Míg köztünk él — míg neki sírt nem ásnak?

Vagy — vagy csupán testi indulatjának
 Fog élni, — tán hízelkedő
 És csapodár lesz? — oh ha így elragadnának
 Kényjeid: nem lehetsz megelégedő! —

És ha illyé lesz — ne rengj kis böltsője,
 Ne altasd őt' olly édesen:
 Hanem légy bimbó életének gyász temetője,
 Hogy mély álmából fel ne ébredhessen.

Úgy az átok, és gyűlölés' helyébe —
 Mellyek az egeket érik
 Boszszú-kiáltásokkal — a' sír' éjjelébe
 Szeretet, és szánakozás kísérik. —

De ne bántsátok ál-orczás képzetek!
 Hisz' a' setét jövődőbe
 Nem hathat elménk, — nem tudhatjuk mik rejtettek
 E' kitsiny szívbe, e' jó 's rososz kútfőbe.

Jöjjetek hát kívántt esztendók! 's sorba
 Fejtsétek-ki az elrejtett
 Valót. — 'S te kis szendergő! botsáss-meg, hogy porba
 Zártt lelkem felőled ilyeneket sejtett. — —

Sírsz? tán hogy felriasztám nyugalmadat,
 'S így gyanakodtam ellened?
 Oh kedves! tartóztasd gyengén rezgő szavadat;
 A' világ szülheti ezeket benned.

Esmerj-ki másokat, halgass szavokra;
 'S majd ha szíved nekik hódol:
 Szemügyvet végy, felvígyázz a' csapodárokra;
 Keveset remélj: nagyon nem csalódot. —

De nem érted tanátsom! — oh, a' magad
 Kárán kell tanulnod néked!
 Menj hát; 's ha majd az élet' motska rád is ragad:
 Önn' jó szívedben nyíljon menedéked!

TAVASZ' VÉGE FELE.

A' Tavasz fogy! — multon mulnak
 Ifjuságom' napjai,
 'S nyakra-főre sírba hulnak
 Szép reményim álmai.

Minden új nap' reggelével
 Több-több bánat érdekel,
 'S minden est' enyészetével
 Több-több kedvet vesztek-el. —

Itt Erdély ország' határán
 Hány-vet éltem' tengere ;
 Itt kesergek szívem' kárán,
 Melly tavaly földhöz vere. —

Néha pajzán biztatással
 Csalja a' sors szívemet,
 'S kedvező czirógatással
 Törli csorgó könnyemet.

Keblem' árva érzeményit
 Új erőre pezsgeti,
 'S csonka bégna kis reményit
 Nyájosan vezetgeti.

Napnyugotra andalítja
 Szívem' óhajtásait
 'S napnyugotra útasítja
 Mellem' sóhajtásait.

'S ah! midőn az ősz Dunának
 Torkos éh örvényjein
 Által-úszva bojganának
 Honnom' édes telkein:

Czéljok' árva háza tájját
 Tőlök elrekesztgeti,
 'S szívem' óhajtott hazáját
 El csak egy sem érheti

Árva szívem! ládd, ha bár a'
 Sors ma kedvezőleg int,
 Oh ne hidj, ne hajts szavára ;
 Megcsal az holnap megint! —

Bús követjeim! hijába
 Fáradoztok: jójjetek-
 Viszsa, 's e' rideg hazába'
 Vélem együtt veszszetek!

A' NYUGVÓ NAPHOZ.

Reggel homály borította
 Ortzád' Időnk' Vezére!
 'S fényed nem andalította
 Földünket életére:
 De most arany-világgal
 Ragyogsz mezőnk' körébe,
 'S gyémánti tisztasággal
 Szálsz Thétis' enyh' ölébe.

Néked nem árt, ha köddel
 Lakod fedezve léssen;
 Elűzöd ön' erőddel,
 'S fénylesz megint egészen:
 De jaj! ha a' mi éltünk
 Felett ködök kerülnek,
 Azok a' miket remélltünk,
 Soha vissza nem kerülnek. —

Az én napomra már a'
 Böltsőmbe gyász vonódott,
 'S szűk életem javára
 Öröm nem is hagyódott: —
 Óh! vajha életemnek
 Úgy rég kisírtt szememnek
 Könny-árja nem csorogna.

M I N E R V Á H O Z.

Halld meg Olajágos bölts Szűz — szent Istenné!
 Ditsősséged egeiből —
 Hálát zeng ez a' már majd érzéketlenné
 Vált szív, tellyes erejiből.

Örök hálá! hogy szent áldást közlél hozzád
 Szívből sóhajtó híveddel;
 Hálá, hogy szívemet új életre hozád,
 Illetvén bíbor kezeddél.

Idvez légy jó Szűz! hogy buzgó imádóddal
 Cselekvél ily kegyességet,
 Idvezz, mert szívemben szent olajágóddal
 Teremtél szent békességet.

Hálá! jóvoltodból élek, nyomdokidat
 Vidám lélekkel követem;
 Oh segíts meg tovább is, 's szent karjaidat
 Hordozd, terjeszd-ki felettem!

Ormándy István.

A M O R H O Z.

Keblemet Amor,
 Kérlek ezentúl
 Égi tüzeddel,
 Súnj meg emésztni!

Csintalan a' lyány'
 Szíve, repes mint
 Fecske, nyarat tölt,
 'S itt hágy az ősszel.

Álhatatosság
Keblibe nem fér,
Mennyet ígér ma,
Holnap elátkoz. —

Emma is, a' ki
Angyali karral
Vonsza szívéhez,
Szint' csapodár lett.

Ótet az eggyet
Hittem örökre
Boldogitómnak,
Mást nem öleltem.

Másba reményem
Nincs; ne lövöldözd
Hév tüzedet hát
Keblem' ürébe.

Adj nyugodalmat,
'S képzeletimből
Messze repítsd a'
Lyányi szerelmet.

Vagyha nem engedsz
Elhidegülni
Még ma emész meg
Ethna' tűzével.

'S Emma az álnok
Majd ha fel ébred
Már egyebem' ne
Lelje poromnál. —

UGYAN A'HOZ.

Ismét varázs erőd kerülget,
Érzem, kegyetlen Amor, érzem,
Szívem sebes verése, 's újra
Felgyúlt tüzem csudás hatalmad'
Sejteti vélem.

Haszontalan serénykedek, mint
Egy megriadtt vad, elkerülni
Rám erányzott csapásod',
Szívembe hordom a' nyilat, melly't
Futva kerülök.

Ama' csalóka lyány mosolyg rám,
'S bátor bilincseit le rázám,
Most mint szelíd galamb döbbögvén
Vágy szívem untalan feléje
Félve, örülve.

Tudom Te míveléd Szerelmek'
Elrendelője, Amor, azt, hogy
Emmát, kit én kerülök, önnön
Lelkem gyanánt szeressem, és mint
Éltem ohajtsam.

Felsőbb hatalmad ellen én nem
Szegülök; átok, avagy áldás
Legyen reám az, úgy tekintem
Mint égi végzeted felőlem,
'S földre borúlok.

Emmával úgy is a' baj édes,
Nélküle nyugtom is keserves;
Ő tőle származott sebemnek
Orvossa is csak ő lehet, mert
Tudja miért fáj.

Bocsáss tehát tüzet szivembe
Ha így akartad Amor, égjen
Az fáklyaként, hogy Emma lássa
Melly lánggal ég elérte a' szív,
Mellyet epesztett. —

Kiss Endre.

VIDORHOZ.

Azt mondád, neked a' kettős emeletre való ház
Nem tetszik, még is lám ugyan aztat emelsz.
Furcsa! — igaz nem, mert majd tetszeni fog kinek érte
Több ezrekkel most torkig adóssa maradsz.

EGY ATYAFI.

Atyádfiát szemléld öcsém
Bennem, Balázs ígyszólla egy
Ifjúhoz, az pedig: hogyan
Mond, hisz' nekem soh' sem vala
Atyám: — Tehát ki gyermeke
Vagy? kérdi; édes Anyám fia
Vagyok — 's az Úr is jobb ha inkább
Anyámfiának mondja magát.
Nem gyermek, így köztünk, felel
Balázs, rokonság nincsen; mert te árva vagy!

AMÁLHOZ.

Szép vagy Amál hiheted — magam is megvallom előtted
Nyíltsággal mind azt, a' mi szivembe vagon.
Mint hogy nincs az Anyának rút magzatja, Amálkám
Megkell vallani hát, szép vagy Anyád szeminek.

A' SZÉLVÉSZ.

(Egy nevezetlen Író után)

Alagya.

Hah! mi sötét terhes felhők nyomakodnak az égre,
Háborog a' tenger, ki akar mozdúlni helyéből;
A' Kősziklákról iszonyú vad hangok üvöltnek. —
Im a' rettenetes szélvész késérteti jönnek! —

Jöjj te jövendő Éj szint' olyan rettenetekkel,
Mint ama, mely szemeimbe nekem most könnyeket
áraszt;
Szórjad mennykövid' Ég, 's öldöklő tűzbe világoly, —
Ordíts tenger, 's a' szélvész' zajgását előzd meg;
Vízhalmok! Füleket rettentesen vad zuhanástok,
Kettőzött dűhvel tsapj öszve te négy elementom:
Még meg emészti ama' helyet a' hullámok' hatalma,
Hol tsendes sírjában egy kő szívü kevély van. —

Vad pillantással, kezit öszve kutsolva tekinté
A' böl dogtalan, és immár kétségbe esett nő,
A' dühödő szélvészt, 's rémítő tengeri partot; —
A' rebegő szót több irtózás' hangja vegyíté. —
A' sírt nézi, hol a' Nemző tetemi hamuhodnak,
A' ki tirán szive ált' keserű gyötrelmit okozta.
A' sírhoz zavarodtan fut, sír, verdesi mellét,
'S boszszut üvölt az Atyára, ki meggyilkolta nyugalmát.

Nézd! ama dombhalmok' közepett nyúlik magasan fel
Egy márványkő, mely ama Férjfi' nevét, sok arannyát
Hirdeti, a' ki kemény szívből a' tengeri Scyllák'
Vészsze közé áldozta fiát. — Óh létemet, adáz
Sorsomat íme ezért fogom énátkozni örökké!

El vesztett kedves Férjem! sírod teneked nints,
 Melly a' Vándornak jó, 's hív szivedet bizonyítsa:
 A' tenger temetőd, annak mord vézszei hánynak,
 'S emlék oszlopod e' hasadó bús szívbe vagon tsak! —

Itt bolygok, mint egy huszad évü szarándokos Özvegy,
 Könnyeim a' [tenger' hullámi közé elegendnek;
 Hasztalanul keresek gyászos soromba nyugalmat,
 Hallani ő nem tud, hozzá hiába kiáltok! —

Óh! ha tsak egyszer még tudhatnám őt' megölelni,
 A' dühödő hullám bátran tsaphatna fejemre,
 Én a' halálnak karja között mosolyogva viódnék,
 'S elmémből az Atyának vad tettét kifelejténem. —

Nyilj ketté haragos tenger hulláma, 's mutasd meg
 Torkolatod' Cocytusz fenekén azt a' halavány, 's kék
 Holt testet ma, midőn a' halálnak lelkei, és a'
 Vad kétségbe esés késérteti égre nyomúlnak,
 Egymással szélvész, tengert, eget öszve zavarni. —

Nézd! mint villámlik! el el oszlik az égi setétség;
 A' két részre hasadt tenger hulláma közül nézd
 Most emelődik fel lelketlen teste hivemnek, —
 Óh! de nem úgy, mint egykor ama gyöngy 's boldog
 időben,
 Mellyben ölembe omolt, 's gyönyörérzés lángola ben-
 nünk;
 Úgy meg nem jelen ő, a' mint akkorba találták
 Őtet pillanatim, mikor a' tengerre botsájtá
 A' szép lelkü magát, 's fáradságot, veszedelmet
 Néki megédesített Jegyesétől egy artza mosolygás,
 'S terhe jutalmául egy sóhajtásom eléglé! —
 Halva mutattya magát most, 's váz formába szememnek,

A' vad, 's tajtékszó hullám zuhogása közül ni
 Tsapkod az ő lelket rémitő hangja fülembé,
 'S úgy tettzik, azt mondgya nekem: boldogtalan Inda!
 Mit késél? — jer bús lelkű szeretett Feleségem!
 Jer! hív Férjed ihól nyiltt öllel várakozik rád! —

Árnyékkép te! ne szünny lelkembe lebegni; tovább még
 Hadd hallyam szavaid?! — De el oszlott íme Égek már!
 A' hullámokkal, 's a' felhőkkel vegyül öszve,
 És szava a' mennydörgés' vad hangjába vészett el!

Óh irgalmatlan, fene bánat szülte tsalódás!
 Ő nem jön, nem hall a' tenger vészes öléből.
 Lelkemet a' kétségbe esés nem hiába feszíti.
 Vérvönnyek! soha sem fogtok szemeimből apadni. —
 A' feneketlen öböl a' Holtat vissza nem adgya.

Az nem az ő szava volt. — haj! nézd mint lángol az Ég
 bolt;

A' mennykőt, szélvész hallod tsattogni üvöltöni?
 Nézd a' rettenetes tenger' fenekét emelődni; —
 Mint remeg; és hogy tolyya fejét a' Scylla, Charibdisz! —
 Jőjjetek, óh valamennyi ijesztő szörnyek elő — óh
 Idvezlek te Halál! 's téged kétségbe esés! — az
 Én gyászos lelkem titeket örvendő fogad ma!

* * *

'S a' dühödő Oczeán meg hallya: ni rettenétesen
 Zajganak a' haragos hullámok, 's mindeneket szét —
 Rontó értz hatalommal, haj! a' partra ki tsapnak,
 'S fel dúllyák sírját tövig a' kő szívü kevélynek,
 'S a' bús lelkű Nőt örökös nyugtára vezérlik!

A' MAGYAR VITÉZ,

ki tiz esztendei háború után honnyába tér.

(S onnet)

Ismét látlak hát, óh szülő földemnek
Bájos vidéke! a' hol hajnala
Olly tündér kedvek közt pirkúlt éltetnek,
'S annyi szép remény nekem mosoly'g vala! —
Idvezlek — Óh te Mátra' oldala!
'S te róna földje Szittya Nemzetemnek! —
Im' midőn közel-reményem elhala,
Dérűsz fel, óh ditső vidék, szememnek!

* * *

Örökre szűnnyetek ti vértaták!
Kössetek frígyet ti öldöső Felek! —
Hazámat óh elég jajok haták,
Térjein ni mennyi vérvnyomot lelek! —
Béke! adgy tanyámon egy napot nekem
Is, — de Ég! — meg van e' eróm, és gyermekem? —

E M M Á H O Z.

Emmám! kivel Bécs' kincse ma fel nem ér,
Kéért sok ezrek' lelke ohajtozik,
Arczod világít mint az égő
Nap, 's szerelemre hevítve bájol.

A' legmagasbb ég' Angyalait Te vagy
Képes közöttünk tiszta Erényed, és
Bájló szemérméd által, ugy, mint
Vannak az Egben, mutatni Emmám!

Lásd a' Te tündér pillataid midőn
Villám gyanánt itt szerte lövellenek:
Ezrek' meg ezrek' szíve hódol
Szűz kecsednek előtte rabként.

Téged dicsérő dalokat énekel
Az ifjúság, mind városokon, 's falun,
Ajkod' piros rózsáit együtt
Hírdetik, és ezeren csudálják.

Lángló kebelled, bár kicsin érdemű,
Én is lehajlok rózsá bilincsedért
Mellyet ha hőszinű kacsód rám
Hurkol, örökre imádni foglak.

A'kor legyek bár rabod, öröm napom',
'S tündér világom' Véled ugy élelem,
Mint kis Király; mit?! Királynak
Olly kies élete, gondja közt, nincs.

Nincs, Emma! mint fog lenni öledben majd
Nékem, tekintsen bár irigyen reám
A' félvilág a'kor, nem ártand,
Mert kegyed árja takarbe Emmám!

Kiss Endre.

K É R É S.

Híjjába kergettem
Czélom', elvétettem
Remény-pályámat;
Érzem már vég-vesztem',
'S csak szélnek eresztem
Sajkámát.

'S majd ha kórmányatlan
Hajóm a' látatlan
Partig elbomol,
'S örvénybe dönt bele,
'S az inség' éjjele
Rám omol;

Ha ily mélyre esem:
Te áldott Kedvesem!
Ínts bátorságot.
Légy nyílt menedékem,
'S gyújts szívedben nékem
Világot.

Ragyogtasd szemembe,
Hogy vergődésembe'
Tsak rád láthassak,
'S mint Lámpás-tornyomhoz,
Hozzád megtartómhoz
Úszhassak.

R E G G E L.

Pirkad az ég, — zengedeznek
A' madarkák' éneki, —
A' munkások ébredeznek,
'S dolgaikra mennek-ki.

De a' lány Szibarítáknak,
'S buja városoknak, a'
Mámosos dorbéz tunyáknak
Még most van fél-éjtszaka.

Hah! nem érdemli a' here
Ember, hogy légyen kenyere;
A' ki áldást vár, annak
Ortzáji izzadjanak.

E S T V E.

A' sivatag ugarokonn,
A' sárguló telekenn,
A' vén erdős vadonokonn,
A' bársonyos rétekenn,

A' nyáj-lepte zöld halmokonn,
A' szép szőlőhegyekenn,
A' csikorgó havasokon,
'S az égető földeken —

Ti a' nap' terhét hordozók,
Hűségesen fáradozók,
Mind-mind csillapodjatok;
Estve van: nyúgodjatok!

Ormány István.

A' TATÁR JÁRÁS.

MILTSIHEZ.

Néked! kit nem emészt a' vad sors ostora még jó
 Miltsim! kit tavaszod' fejlőd' ró'sája ketsekkel
 Halmoz, 's szívedet a' tsapodár nem bírja hitével,
 Ártatlan vezeted létednek gyenge hajóját
 Esmérvén egyedül az erény ösvényeit útúl —
 Ártatlan! kit ezen létnek báj hajnala örlel,
 'S jelked, — melly nemes, és jó, 's fő nemtője korodnak—
 Néked, kit szeretek, 's örökön kedvelve öllelek
 Halld, mutatom véres képét a' múlt zavaroknak —
 Halld, mint hulla Hazánk' minden térére az átok
 Szülte Tatároknak mérges nyila hordva enyésztet. —
 Felhódzott, viharok tódúltak, villana felről
 Menny tüze, és mint tör kivirúlt ró'sákat az éjszak
 Mord szele, úgy ők, kik méltók jobb sorsra valának,
 Honnyok romba oszolt fénnével tűnve enyésztek —
 Jer hát majdlan ezen fűz árnya befogja valónkat,
 Hol zöld sásra hajolt hamvas nefelejske nevetget,
 És filoméla keserg epedő jajjokba felettünk,
 E' gyepes ágyra heverj nem tikkaszt lángja napunknak
 Minket el, és tarló heveit felfogja az ernyő
 Addig, míg lerezeg fénylő ságára egünkről,
 És halavány fénnel ránk tsillog tsillagi labból
 A' hód—gyászt mondok, melly gyúlt vésszére Hazánknak.

* * *

Bátor ezernyi halált hordó hartz fellegek égtek
 Gyakran drága Hazám hármas kő bértzi felett, és
 Dölyfös szomszédink' írigy kezeiből özönként
 Hulltak átzél nyilaik mérgezve vitéz hadainkra —
 Bár düheik forrtak gyakran feldúlni lakásunk',
 Rablani jöttek bár Fejedelmink' őssi Ülését,

Nem volt töltve soha négyessen folyt vizeinknek
 Ágya Magyarral, sem vér tsermely nem folya gazdag
 Térén; tsendbe virúlt szép, gazdag búza kalászkod
 Jó kenyeret, szállói pedig bor nedveket adtak,
 Mellytől kedvre derült, és békén éle javában,
 Nem tudván, mi legyen szükség, bajtársi enyelgés,
 Nő szeretés, 's honnyát kedvellés gondi valának. —
 A' Haza kedvellett, és hív hős gyermeki védvén
 A' viharok' közepett úgy állt, mint szikla hatalmas
 Tengernek dagadó, 's felemelt hullámai ellen,
 Úgy állt, mert szeretet 's bizodalmas Szittya barátság
 Kaptasai tartották egygyítve Királyt Nemesével —
 Érzeni nem tuda ez nyomatást, zsarolást, 's iga nem volt
 A' szabadon — 's nemesi Jussok' védlette Királyok
 Tartva szelíd kórmányt, mellyet Törvényi kimértek —
 Boldog idők! titeket vas karral szerze Hazánknak
 A' Magyar, és fennről nyert áldás őrze meg annak —

Jajj! de veszély forrott négy század múlva reád honny!
 Éjszaki felleg gyúlt nehezülve emésztő tüzekkel
 Hogy felemészze Budát, 's Fejedelmink őssi lakását
 Hamvba terítse kemény mennykő sújtása Hazánkkal —
 'S vér patakon szerzett javainkra bitang keze jőjjön
 Rablani, ölni tanúlt, 's tsak vért szomjúhzó Tatárnak —
 Borzadok, és szemeim könnyekbe feredve vizessek,
 Hogy ha tekéntik azon bús kort, mert vissza teremnek
 Gyász ideid Haza, hol bús romba heverve Királyid'
 Szeke ledült, 's vizeid vért izzadtt ágyba folyának —
 Gyermekidet, kik vég erejikkel néked adóztak
 Durva bilintsbe fonyá, 's úgy meszsze vidékre kihajtván
 Szolga igába fogott keserű jármot vona híved —
 Vagy mezeidre rogyott elhalva vitézi sebében,
 Vagy füveket, gyökeret rágdosva hegyekbe fanyalgott,
 'S szűk élleme koránt ezerenként vitte halálba —
 Boldog pillantok! kiket a' múlt kornak ölésben

Éltek hős Eleink! 's hajdanna béke virági!
 Úgy fosztott titeket tsordája le durva Bathónak,
 Mint miüddön kiszökik tágas kertekbe a' vad mén,
 És kéméltelenül szét vágja, tiporja virágit —
 Jó Haza! képzem, milly kín metzés jött kebeledbe,
 Milly vész omla reád, mint dültél romba egészen —
 Szendergő porotok légyen békében Apáink!
 Kik, vért buzgva erős értz karral víva Sajónál
 Védve Hazát megnyílt bús sírotok a' tsata térén —
 Gyásznap! mellybe ezen fetrengett vérbe keverten
 Hartz homokán! 's végső lehegéssek Honnya után sírt —
 Gyász nap! mellybe sokan tsonkulva Tatar atzelaktól
 Ön magok ásták meg, (nem vágyván látni Hazájok'
 Romlását) a' Sajó' homokán sírjoknak üregjét —
 Oh te tanúja valál küzdését látva Magyarának
 Mint ölt, mint kaszabolt, mint vágyott győzni Tatáron —
 Nemzeti elszántság, honnytűz- 's elkeseredttség
 Hány honny gyermekeket ragadott hartzolva halálba —
 Láttad, 's vérbe kevert képed, nem rejtve az éjjnek
 Kormaiba nézéd, mint veszték hartzuk' Apáink —
 Ennyire kellett hát Árpád szerzette Hazánknak
 Jutnia? Oh vad sors! mért hagytad jönni veszélyét? —
 És Fejedelmének trónnyát szét dűlni Magyarának? —
 Képzem, mint futa szét e gyász nap tűnte után sok
 Honny gyermek- 's véren szerzett javait tova hagyván
 Rejtek helyt keresett szikláknak mély üregében —
 Artzok könnybe feredtt, 's jajjak felhatva az Éghez
 Boszszút, 's mennyköveket kért, sírván, Istene adjon
 Füst gomlyok, dühödő lángok, hamudó üszögök, 's kő
 Halmok, dült falak, és felprédált Városok által
 A' szaladók' látások előtt — kín marta kebelled
 Fut vala, nyomba halál lebegett, inség, 's keserűség
 Várt lépések előtt — mert mindent vesztve magát tsak
 Éltek' mentni tudák — hej mint remegett, kebelét bús

Könnye mosá, mellyet fájdalomra fatsart ki szeméből
 Mert szeretett nőjét, 's hívsége gyümöltseit ezzel
 Elragadá, 's rab szíjjra köté tsordája Bathónak —
 Gyászos idők! ti valódi tanúji valátok azoknak,
 Mellyeket a' szeretett jó Honnynak kelle kiállni —
 Onnal fonyt korbáts sujtással verve lakossi
 Kor, 's rang kéméllés nélkül hajtattak igába
 Törve, kemény végek, hogy nyerjék száz ezerenként —
 Emlékembe midőn feltűnik, buba merengek,
 Veszni miként kellett 's szolgálni Tatárt Magyaroknak —
 Ah hát elragadád nőjét a' hartz zivatarban
 Vért izzadva lehúllt, 's éltét áldozta vitéznek?
 Hát rabigádba veréd a' lelkes hősi Jegyessét,
 Hogy kora rózsáját honnyodba veszítse elaszván?
 Hány anya sirt, 's keblét bú marván szíve szakadtan
 Kőre ledült, 's kínos fájdalmai terhe lenyomván
 Tudta, hogy éhbel kell elhalnia, tsak tsetsemőssét
 Fájlalta, 's meddő mellét rágatta azonnal —
 Mindent felprédált szomjas tsordája Bathónak,
 Honnyunk' kintseit ő hartz díjjúl vette magának
 Dús ugariuk, mellyen már érő sárga kalászok
 Drága arany fejeik felemelték, mind le etették
 Ménnyekkel, vagy a' láng égette le tarlaikon azt —
 Néhol még tsak alig tsirádzott, 's már letiporván
 A' veteményt, éhbel hogy hallyon készti lakossát —
 Óh ti remény színnel zöldelt fű lepte mezőink,
 Hímes rétek — víz járott nádas fenekek, hol
 Flora ölen nyílnak sok ezer báj keblü virágok
 Mind letiport titeket 's elgázolt ménnye Tatárnak —
 Ott a' szikla tetőn nyílt mély hasadékba kesergett
 Egy honi szűz, mivel a' tsata téren veszti Jegyessét —
 Hány anya méne vadon erdőbe keresve menő helyt,
 Nőjét, 's gyermekeit vesztvén kesereg panaszokban,
 Nints élelme szegény már láttya előtte halálát —

Száz ezeren sírtak , sörvadtak , 's rendre leaszta
 'S hervada egyenként élteknek tűnve virágok —
 Vázzá válva alig lézengtek , 's hogy ha ölébe
 Zárta halál , áldák , jó tettnek nézve enyésztek' ;
 Mert a' szenvedelem , mellyel biztatta jövendő ,
 Több volt , mintha halál mérgét kellett kiürítnék —
 Így sok honnyfiakat látván elveszni az ég is
 Gyászba borúlt sűrű könnyekkel sírva Hazánkon —
 Mert fájlalta miként inségtől nyomva ezen Honny ,
 Nem állhatva tovább az erőnek , vészbe leomlott —
 Elhagyatott árvák , gyámt nem lett vének az erdő
 Sűrűk között keresék menedékek' 's éltek enyészett —
 'S a' ragadó vadak elrontsolták testi valójok —
 Özvegyek , és betegek , kiket a' szükségbe fogott el
 A' köz enyészetnek vas karja elóltva világok
 A' nem létnek örök honnyába vezérte veszélyek —
 Kínna tel kebelem , ha tekintek vissza miként sok
 Ezren futván köz veszedelmek' , fákról alá hullt
 Zöld levelekkel , 's föld gyomrából nyütte füvekkel
 Tengődvén szcmeik fel függesztődve az égbe,
 Irgalmat , sőt néha halált sírtak lepedten —
 Mások futva azont a' bértzek mély üregébe
 Rejtve magok mindent elhagyva csak élteket őrzvén
 Éhségtől elaszott testekből lelkek enyészett —
 Mint mikor éjszagnak fagyó szele dérral erősül
 Erdőknek ketseit , 's kerteknek tábla sorában
 Balsam kebleiket szét tépvén fosztva virágok' —
 Szint úgy jó rokonink , 's Eleink éhezve ledültek
 Vagy kinzatva halált nyertek javaikba Tatártól —
 Óh Haza! láttad , hogy védőid rendre veszének
 Oszlopid eldültén keblednek vére kipergett —
 Gyász nap! láttad a' mint elhunyt a' Szittya Vezér Vér,
 'S lelketlen tetemit vad lelkük mennyi tapodták —
 Láttad , mint vesze el nemesed hartzolva Sajónál

'S elszórt teste felett nőjének könnye nem ömlött
 Sem kő szobra előtt kedveltyei könnye nem árodtt —
 Átok tört te reád jó Honny! ah átka az égnek
 Mellynek mássa falán még nem ért semmi halandót —
 Szikla tetők! mellyen hajdan sas fészkei áltak
 Honnyom Nagyainak — hah áltak szégyenül úgy é'?
 Hogy a' bús Onokák lássák, hol véve parantsot
 A' Törvényes Utód, mikoron győztesse igába
 Törve ekét, 's szekeret vontattván — hol atya kegyyel
 Hajdan jobbágyit segítte Tatar rab ugyan tsak
 Ott, vesztvén erejét rab igában nyerte enyészttét —
 Hordtad hát Uradat rabsága bilintseiben vad
 Szikla darab! 's nem nyiltál nyelni azont el
 Hős laka nem dültél romodba Tatárt, 's Uradat, hogy
 Véle keservét, és annak szerzőit elaltasd —
 Ám de kemény sorsod keze már rajtad kiterült volt
 'S már alig áll kő kőn, alig egy kis része faladnak
 Omladványaidon baglyoknak serge tsoportoz,
 'S a' nép látta gyakort, hogy rajtad lelkek időznek
 'S a' múltkor keserű emléken könnyez előttd —
 Ah lelkem! mi okon láttattad vélem a' vésznek
 Ennyi nemét? 's hagytd, hogy tollam irni letudta
 Mint dült romba hazám, mint omlott sírba nemesse? —
 És te ki ennyi veszélyt hoztd Honnyomra Tatar faj
 Átkom légyen örök rajtad, mert vas kebeledben
 Érzés nem vala — mert hallottad nyögni Elődim'
 'S durva szilajsággal gyönyöröd nyerted, ha könyörgő
 Szíveiket töröd megrontsolhatta dühödben —
 Nem vala ember, a' kit nemzódnek lenni gyanítál
 Libia szülte vad az, 's nem vólt más mint vad orozslán
 Származatod vetted bizonyossan durva hyentől
 Sárkány véreivel téged szoptat vala Tigris
 A' szent oltárt mert letöréd, 's szentségtelenítéd
 'S vétek lak leve a' Szent Házból, mellyet az Isten

Tiszteletére emelt, 's szentelt a' régi magyar nép —
 Ősz Duna habjai közt vér folyt már, 's holt tetemektől
 Megnehezült ágyán ragadó madarak zszibogának —
 A' kék nedvü Tiszán méreg folyt, 's rém alakokban
 A' vad enyészetnek vázzát két partya mutatta —
 Meddő lett az ugar, 's epe nőtt a' pusztá mezőkön
 A' kertek keserü mérget tápláltak a' fán —
 'S a' rózsák kebelén széllyel lebegett az ölö szag —
 Ah remegek, 's lelkem fájdalmi kaptasai tépik
 Hogy ha ki mondani kell, mint volt állása Hazámnak
 Ah de valót szóllok: nem volt Magyar, abba, Hazája
 Ált, mint nyitva hagyott, és pusztán ásva maradt sír“

Ennyi veszélyek után szabadon lélekz ma javában,
 És anya nyelvbe beszél a' Magyar, tsak néha tekéntvén
 Viszsa az ősz kornak szomorú vésszére Budából,
 Hol fejedelmi lakát mohosúlt kő rakta falak közt
 A' távolra kitűnt kékes hegyek allya takarja —
 Csendbe arat, 's szüretét vigsággal tölti lakossa;
 Mert védelmire két fejeit felemelte a' hím sas,
 'S értz karral védvén igazát, és Czimje keresztjét
 Béke ölébe örül tisztelve Királlyá szerelmét
 Nem fér jussaihoz vad kénnyel törve az önkény;
 Mert atya kegygel tart kormányt Fejedelme felette.
 Eltűnt hát Haza már bús fellegid árja felölled,
 Tiszta mosolyással lerezeg téridre a' fény nap,
 Csírád hagyva kitűn elaszásból újra virúltod —
 'S a' viharok tűnvén széheted békébe virágid
 Nemzetségednek, szabadon mondhattya Utódod:
 „Nem tart a' zivatar mindég, és im kiderül még,
 „Melly gyász fellegeket hordott ránk, a' beborúlt Ég“
 Ennyi öröm ha derül, még is sok, 's romba eloszlott
 Térid vissza viszik lelkünk' a' tűnt zivatarba
 'S némelly vári lakok szomorú történeti készlik
 Honnyosidat, hogy néha komor képekbe merűlvén

Búsan nézze , miként omlott szét régi Hazájok —
Bús jele a' múltnak te Sajó! lész minden időben
Hol Kálmánt szilajúl leveré tsordája Bathónak
E' Honny Naggyaival szét dúlta , 's nemesse virágít,
Innen költve veszélyt dárdáján borda Hazánkban ,
'S durva szilajsággal mindent felemészte vasával ,
'S e' nagy nemzetnek így lett temetője Sajóköz.

Miskoltzy István.

A' KESERGŐ.

Hol mindent a' Halál ,
Mélyre le dúl ;
Keserge Fáni , — Egy
Sírra borúl ;

Hervad miként virág ,
Őszi időn ;
Szép artza , el virúl
Agva jövőn ;

Jó Anya , kit sirat
Pusztá síron ,
Szivére bút , halál
Jég keze von ;

Tündér remény hizelg ,
Keble körül ,
Azt véli , Anya föl
Könyre idül :

Ah ezt ne véld leány ,
Kit sir elolt ;
Rá könnyet , élti lény
Hasztalan Ont ;

Lezárja azt, Örök
Csend, 's hideg éj;
Nem adja vissza Öt,
Földi segély.

Hát szűnj! — siralmad itt,
Nem sikerül:
Jer lyánka jer Anyád,
Sirja mögül!

'S elvonni Öt szánom,
Nyulaa a' hogy;
Jó anya hantjain
Halva le rogy!

Misztlay:

A' FÁROL ESÉS.

Attyának temetéséről jött sírva zokogva
Péter, kit haza egy hű szeretője karolt.
'S mond Péter, hogy szíve leginkább vérzik azért, mert
Attya' halálát egy fáról esés okozá.
Tudván a' szűz, hogy szívünk enyhül, ha hasonló
Sorsú társra talál, illy szavakat rebeg ő:
E' bús sorsal Atyám jut eszembe, ki szinte eséssel
Múlt ki, 's uborka fa volt a' mirül ő le esett. —

A' KÉRŐHEZ.

Hogy nem adok valahányszor kérsz, oka annak az, Imrém;
Hogy többször kérsz, mint adhatok én tenedek. —

DIOGÉNES.

Lámpával keresé hajdant Diogénes az embert;
Mest inkább Asszouyt fogna keresni tudom.
